

Gemeente Heemstede
Postbus 352
2100 AJ Heemstede

Heemstede, 28 juni 2019

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland
Postbus 5514
2000 GM HAARLEM

Onderwerp: zienswijze gemeenteraad Heemstede op ontwerp jaarverslag 2018 en ontwerp programmabegroting 2020-2023

Geacht bestuur,

Op 27 juni 2019 heeft de Gemeenteraad van Heemstede kennis genomen van uw ontwerp jaarverslag 2018 en ontwerp programmabegroting 2020-2023. De Raad dankt het bestuur voor de overzichtelijke en inzichtelijke ontwerp stukken. Qua opzet ontwikkelen deze zich in de goede richting, opdat de bij de VRK aangesloten Raden steeds beter in staat worden gesteld hun rol te vervullen.

De Raad heeft over deze stukken in de Commissie Samenleving van 11 juni 2019 beraadslaagd en in de Raad van 27 juni 2019 haar zienswijze vastgesteld, die hierbij wordt aangeboden aan het Algemeen bestuur.

De Raad van Heemstede geeft t.a.v. het ontwerp jaarverslag 2018 en de ontwerp programmabegroting 2020-2023 van de gemeenschappelijke regeling VRK het volgende mee.

Jaarverslag

Het is verheugend te constateren dat de VRK in 2018 in is geslaagd vrijwel al haar ambities te realiseren en dat het jaarverslag een overschot laat zien, hoewel deze deels veroorzaakt lijkt doordat enkele voorgenomen activiteiten in 2018 niet (geheel) zijn afgerond. Gelet op de gegeven toelichting is dat begrijpelijk.

De Raad kan zich verenigen met het voorstel over de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2018 door het instellen van bestemmingsreserves achterblijvende frictiekosten meldkamer (€ 500.000) en de voorziening besparingsopdracht meldkamer (€ 200.000).

Goed dat ook binnen de VRK de ambitie bestaat tot verduurzaming. T.a.v. duurzaamheid gaat de Raad er van uit dat – voorafgaand aan daadwerkelijke uitgaven uit deze bestemmingsreserve – eerst een gedegen plan wordt vastgesteld in het Algemeen Bestuur. De Raad gaat er van uit dat het op te stellen plan betrekking heeft op (uitsluitend) wettelijk verplichte duurzaamheidsmaatregelen en de kosten hiervoor – voorzover deze het bedrag van de bestemmingsreserve overschrijden – mee te nemen in de programmabegroting 2021 e.v. De gezamenlijke opgave – van overheid, bedrijven en inwoners – tot verduurzaming en klimaatbestendigheid is fors. De beoogde ambities binnen de VRK zouden dan ook onderscheiden moeten worden in wettelijke en niet-wettelijke en qua omvang en tempo aan moeten sluiten bij het niveau dat in de aangesloten gemeenten realiseerbaar blijkt. Want ook op dit thema worden gemeenten tot keuzes (ambitie en temporisering) gedwongen. Teneinde deze afweging goed te kunnen maken, is een concreet plan voorwaardelijk.

De Raad wil echter niet afzien van de teruggave van het verschil ten opzichte van de reserves ad € 297.506. In het op 17 februari 2017 vastgestelde herijkte reservebeleid is een ratio van 0,7 afgesproken. Deze norm is overigens in de ontwerp begroting ook toegepast. Door af te zien van de teruggave wordt deze ratio eenmalig verhoogd tot 0,79. De gemeenteraad zou daarom graag zien dat

het Algemeen Bestuur besluit het bedrag van € 297.506 naar rato van de gemeentelijke bijdragen terug te betalen aan de deelnemende gemeenten, zodat dit kan gemeentelijk worden ingezet voor de van eenmalige gemeentelijke kosten als gevolg van de invoering van de repressieve regionale bluswatervoorziening, indien daarvoor wordt gekozen.

Programmabegroting

Nieuwe tijden vragen om nieuwe investeringen. De aangeboden ontwerp programmabegroting geeft er blijk van te beseffen dat deze omstandigheden vragen om toepassing van het adagium 'oud voor nieuw'. Voor nieuwe ambities is binnen het budget dekking gezocht. Als zienswijze op hoofdlijnen zou de gemeenteraad van Heemstede graag zien dat de begroting in zijn geheel (ook voor de kosten die nog niet geconcretiseerd zijn) meerjarig sluitend is zonder verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Bovendien dient batig saldo – wederom verwijzend naar het herijkte reservebeleid – teruggestort te worden naar de deelnemende gemeenten. Bij het opstellen van de volgende begrotingen voor latere jaren kan dan gestreefd worden naar een nihilsaldo waarbij de nu geraamde voordelen ook eventueel vertaald kunnen worden naar lagere gemeentelijke bijdrage.

De Raad doet – met dat uitgangspunt in gedachte en zonder afbreuk te willen doen aan de kwaliteit van de uitvoering van taken die bij de VRK zijn belegd – de volgende suggesties:

- In de toelichting van de begroting wordt een voorbehoud gemaakt t.a.v. het moment van realisatie van de digitale werkplekken. Het zou ook een keuze kunnen zijn om er qua timing op te sturen dat de verbonden kapitaalslasten eerst in 2021 zijn beslag krijgen.
- Voorgesteld wordt te investeren in de drie bestaande duikteams. De Raad onderkent de noodzaak daarvan. Enige tijd geleden echter heeft de directie van de VRK geadviseerd het aantal duikteams terug te brengen naar twee. Het Algemeen bestuur heeft daartoe toen niet besloten. Toegezegd is onderzoek te doen naar de reductie van het aantal duikteams. De gemeenteraad pleit ervoor dit onderzoek op korte termijn te verrichten, opdat duidelijkheid ontstaat over de concrete noodzakelijke investeringen voor de noodzakelijke bezetting. Indien uit het onderzoek blijkt welke preventieve maatregelen noodzakelijk zijn om inzet te kunnen reduceren, ontstaat daardoor bovendien ruimte in de gemeentelijke begroting voor eventuele preventiemaatregelen.
- Daarnaast adviseert de Raad het Algemeen Bestuur bovendien actief op zoek te gaan naar financiële besparingsmogelijkheden, het bereiken van verdere efficiëncymaatregelen en tevens kritisch te kijken naar niet noodzakelijke uitgaven.

Concluderend

De Raad geeft ook aan VRK een winstwaarschuwing mee. Op vele terreinen staan gemeenten voor serieuze opgaven. De gemeenteraad is de plaats alwaar – aan de hand van de kadernota en gemeentelijke begroting – de integrale afweging plaatsvindt van alle gemeentelijke opgaven, inclusief de budgetten nodig voor crisis- en rampenbestrijding en de GGD. In vele gemeenten moeten op basis van verwachte en concrete opgaven en het financiële beeld moeilijke keuzes worden gemaakt, prioriteiten worden gesteld en ambities worden bijgesteld. Zo ook in Heemstede.

Om die reden hecht de gemeenteraad er aan in de toekomst in de ontwerp programmabegroting een onderscheid te maken in 'noodzakelijk nieuw (wettelijk) beleid' en 'wenselijk (niet wettelijk) nieuw beleid'. Dat maakt het gemakkelijker voor de Raad een goede afweging te maken en vergroot de transparantie.

Indien het gaat over nieuwe verplichtingen klemmt dit in Heemstede des te meer daar op basis van eerdere besluitvorming in het Algemeen bestuur voor nieuw beleid een andere financiële verdeelsleutel geldt; een verdeelsleutel waarbij het aantal inwoners een grotere rol speelt en dus los staat van de bijdrage die gemeenten (w.o. Heemstede) ontvangen vanuit het gemeentefonds voor de taken die bij de VRK zijn belegd. De verwachting is dat het verschil tussen de bijdrage uit het gemeentefonds en die aan de VRK de komende jaren derhalve groter wordt, los van de stijging van de omvang van de voorziene begroting van de VRK zelf.

In de concept kadernota van de gemeente is vooralsnog meerjarig rekening gehouden met de financiële opstelling zoals die nu is aangeboden. De gemeenteraad zou echter graag zien dat in de definitieve begroting zodanig financiële ruimte ontstaat dat bij de vaststelling van de gemeentelijke begroting in november 2019 door wijziging van de meerjarige begroting VRK het vrijgekomen budget kan worden ingezet voor andere gemeentelijke prioriteiten.

De Raad kijkt belangstellend uit naar de wijze waarop en de toelichting waarmee het Algemeen bestuur gevolg geeft aan deze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Namens de gemeenteraad van Heemstede
Het college van Burgemeester en Wethouders,
Namens deze,

Burgemeester

Gemeentesecretaris

CONCEPT